

Общи бѣлѣжки за статистиката на Македония.

Точна статистика за жителитѣ въ Турция не може да се направи, понеже въ тая държава не става прѣбройване на населението, както въ другитѣ европейски страни. Турското правителство се грижи да държи смѣтка само на мѣжкото население и то не по народностъ, а по вѣра. Мухамеданското мѣжко население се слѣди заради военната служба, а християнското заради военния данѣкъ. Въ държавата сѣ въведени особни статистически книги, наречени „нофузъ тефтери“, въ които трѣбва да се отбѣлѣзва всѣко раждане и всѣки смъртенъ случай. При ражданъето на всѣко дѣте чрѣзъ духовното началство се получава отъ властѣта свидѣтелство, наречено „нофузъ“. Въ него сѣ отбѣлѣзани полъ, име, день на раждане, рождено мѣсто и име на родителитѣ. Нофузното свидѣтелство е нужно на всѣки турски подданикъ, понеже безъ него не може да се пжтува нито вжтрѣ въ държавата, нито може да се получи паспортъ за вѣнка; безъ него духовнитѣ началства не трѣбва да издаватъ позволения за женитби. При все това въ Турция има навсѣдѣ множество мѣжжи и жени безъ нофузни свидѣтелства. Обикновено и селскитѣ и градскитѣ общини се стараятъ да укриватъ числото на мѣжетѣ, понеже въ Турция военниятъ данѣкъ се налага на общинитѣ съразмѣрно съ числото на мѣжкото имъ население. Ако общината успѣе да укрие частъ отъ това население, тя ще има по-малѣкъ общъ налогъ. Обикновено кметоветѣ не записватъ дѣцата до дѣто поодрастатъ и късно духовнитѣ началници имъ издаватъ нофузи, които ще имъ сѣ потребни било за женитба било за пжтуване. Въ законитѣ сѣ прѣдвидени наказания за такива злоупотрѣбения, обаче опрѣдѣленитѣ за това чиновници (нофузъ-меймуръ), намиратъ тъмо въ тия укривания за себе си добъръ източникъ за обогатяване; затова въ Турция тая длѣжностъ е една отъ най-доходнитѣ и най-търсенитѣ. За женското население и правителственитѣ чиновници не се грижатъ, за това виждаме въ пра-